

Ikke-klassificeret situations- og trusselvurdering for Irak

Den overordnede situation i Irak

Den generelle situation er blevet forværret i store dele af Irak i løbet af de seneste otte måneder. Internationale og regionale spændinger har gjort situationen i Irak mere ustabil samtidig med, at folkelig utilfredshed, udbredte demonstrationer og uroligheder i Irak har ført til en alvorlig politisk krise. Siden marts 2020 er denne ustabile situation blevet yderligere forstærket af COVID-19 og en alvorlig økonomisk krise som følge af faldende oliepriser. Det er endnu uvist, i hvilket omfang COVID-19 vil sprede og udvikle sig i Irak.

Det spændte forhold mellem USA og Iran påvirker situationen i Irak i negativ retning. Det amerikanske angreb på general Qassem Soleimani den 3. januar 2020 og det efterfølgende iranske missilangreb på baser i Irak den 8. januar 2020 førte i januar 2020 til en særlig højspændt situation og en øget trussel mod danske udsendte. Den tilspidsede situation er siden aftaget, men de regionale spændinger vil fortsat bidrage til ustabilitet og forstærke eksisterende interne spændinger. Shiitiske militser, herunder særligt pro-iranske, udgør en politisk og militær trussel mod vestlige interesser og tilstedeværelse i landet.

Den forværede situationen i Irak trækker fokus fra den samlede indsats mod ISIL, som fortsat har en betydelig tilstedeværelse i Irak og på kort sigt vil udgøre en betydelig terrortrussel og true sikkerheden i store dele af landet.

Sikkerhedssituationen i Irak er dynamisk og kompleks og involverer mange aktører. Lokalt kan sikkerhedssituationen ændre sig meget hurtigt.

Situationen i og omkring Bagdad

Den irakiske regering prioriterer sikkerheden i og omkring Bagdad, men på grund af regionale og lokale spændinger er sikkerhedssituationen i Bagdad fortsat skrøbelig. Bagdad rammes fortsat af lejlighedsvis terrorangreb, og der er fortsat en trussel mod vestlige interesser. Områder og baser med vestlig tilstedeværelse både i forstæder og i det centrale Bagdad udsættes jævnligt for mortar- og raketbeskydning. Taji-basen i det nordlige Bagdad er særligt udsat.

Omfanget af demonstrationer og uroligheder er i løbet af 2020 aftaget i Bagdad. Urolighederne har været koncentreret i den østlige del af Bagdad men udgør fortsat en trussel mod vestlig tilstedeværelse i byen.

Det er meget sandsynligt, at fortsat utilfredshed med regeringsførelsen og bl.a. indførelsen af restriktioner i forbindelse med COVID-19 vil føre til fornyede demonstrationer. Nye uroligheder vil på meget kort sigt kunne blusse op igen og true sikkerheden.

Dato: 26.maj 2020

Forsvarets Efterretningstjeneste
Kastellet 30
2100 København Ø

Tlf.: 33 32 55 66
E-mail: fe@fe-mail.dk
www.fe-ddis.dk

Pres mod udenlandsk militær tilstedeværelse i Irak

Det er sandsynligt, at en ny irakisk regering, som der stadig forhandles om, fortsat vil have en pragmatisk tilgang til tilstedeværelsen af udenlandske styrker og deres mandat i Irak, herunder også til NMI. Det er dog muligt, at aktiviteter, som irakiske politikere og befolkning ser som vestlig indblanding i irakiske anliggender kan udløse et pres mod udenlandsk militær tilstedeværelse og dermed true NMI's opgaveløsning.

Truslen mod dansk bidrag til NMI

Situationen i Irak involverer mange aktører, hvoraf flere udgør en direkte trussel mod et dansk NMI-bidrag. ISIL, pro-iranske shiitiske militser, kriminelle grupper og civile uroligheder vil udgøre en trussel.

Det er sandsynligt, at det iranske angreb den 8. januar 2020 med ballistiske missiler umiddelbart har tilfredsstillet Irans behov for gengældelse af Qassem Soleimanis død. Det er mindre sandsynligt, at der kommer flere angreb fra iransk territorium mod koalitionsstyrker, med mindre USA eller dets allierede angriber iranske mål.

Det er sandsynligt, at de regionale spændinger vil medvirke til at opretholde et militært og politisk pres på USA og koalitionsstyrker fra især pro-iranske militser, som stadig har intention om og kapacitet til at angribe vestlige mål og interesser i landet.

Det er sandsynligt, at ISIL vil søge at udnytte de øgede spændinger og den generelt forværrede situation til at øge deres aktivitetsniveau og samtidig søge at fremprovokere yderligere eskalation i volden mellem de involverede parter.

Under kørsel i Bagdad vil bilbomber, vejsidebomber og magnetisk påsatte ladninger udgøre en særlig trussel, ligesom lejlighedsvis morter- og raketbeskydning udgør en trussel ved ophold i Den Grønne Zone og de irakiske baser i og omkring Bagdad.

Det er sandsynligt, at civile uroligheder på meget kort sigt indirekte kan true NMI's opgaveløsning, hvor et dansk sikrings- og eskortebidrag vil kunne blive fastlåst eller fanget i demonstrationer i Bagdad. Det er endvidere muligt, at demonstrationer vil blive rettet mod udenlandsk tilstedeværelse, og det er derfor muligt, at et sikrings- og eskortebidrag vil kunne blive et tilsigtet mål for demonstrationer.

Et dansk NMI-bidrag endvidere vil stå overfor en betydelig spionage- og cybertrussel fra en lang række aktører.

Situationen i luftrummet over Irak er kompleks, men den seneste udvikling har ikke medført ændringer til truslen mod flyvning i og omkring Bagdad. Der er fortsat en generel trussel fra ISIL og pro-iranske militser ved flyvning i lav højde.

Det er muligt, at kriminelle aktiviteter, lokale stridigheder eller politisk aktivisme bevidst eller ubevidst kan ramme et NMI-bidrag, ligesom en trussel mod amerikansk tilstedeværelse også kan omfatte danske enheder eller personer, der er samplaceret med amerikanske enheder.

Sammenfatning af trusselsniveauer for Irak

- Terrortruslen i Irak, herunder truslen fra angreb fra ISIL, er **HØJ**, undtagen de kurdiske provinser, hvor truslen er **MIDDEL**.
- Truslen fra angreb fra shiitiske militser i Irak er **HØJ**, undtagen i de kurdiske provinser, hvor truslen er **MIDDEL**.
- Truslen fra civile uroligheder i Irak er **HØJ**, undtagen i de kurdiske provinser, hvor truslen er **MIDDEL**.
- Truslen mod luftfartøjer, der flyver under 6.000 m (20.000 fod) i hele Irak, er **MIDDEL**.
- Truslen mod luftfartøjer, der flyver over 6.000 m (20.000 fod) i hele Irak, er **LAV**.
- Truslen fra angreb med improviserede kemiske eller radiologiske våben i hele Irak er **LAV**.
- Truslen fra insiderangreb fra soldater i irakiske sikkerhedsstyrker og tilknyttede sunniarabiske stammeenheder i hele Irak er **LAV**.
- Truslen fra efterladte lureminerer, IED-felter, krigsammunition og forsaget ammunition i de sunni-dominerede samt etnisk og religiøst blandede provinser i Irak er **HØJ**.
- Truslen fra efterladte lureminerer, IED-felter, krigsammunition og forsaget ammunition i de sydlige og shia-dominerede provinser i Irak er **MIDDEL**.
- Truslen fra efterladte lureminerer, IED-felter, krigsammunition og forsaget ammunition i de kurdiske provinser i Irak er **LAV**.
- Truslen fra spionage i hele Irak er **HØJ**.
- Truslen fra cyberspionage og cyberkriminalitet mod danske enheder i Irak er **MEGET HØJ**.
- Truslen fra cyberaktivisme og destruktive cyberangreb rettet mod danske enheder i Irak er **LAV**.